

Contrasten waarmee ik speel

Interview met Bram Braam

We kwamen het werk van Bram Braam onder andere tegen bij Galerie Frank Taal in Rotterdam. We interviewden hem toen hij een expositie inrichtte in de Cacaofabriek in Helmond. Er waren foto's, collages en assemblages te zien. Het zijn de overgangsgedebieden in de stad die hem boeien. De plaatsen waar oud en nieuw elkaar ontmoeten. Hij kijkt ernaar met de ogen van een beeldhouwer.

Door Lizan van Dijk & Ruud Vermeer

Hij vindt het zelf een beetje een cliché, maar hij wist al van kinds af aan dat hij kunstenaar wilde worden. Hij zat voortdurend te tekenen en te schilderen. Tot zijn 18e woonde hij in Sittard en ging daarna voor een grafische opleiding naar het St. Lucas in Bostel. Hij leerde er onder andere affiches en flyers ontwerpen. Daarna wilde hij toch verder in de kunst en ging naar de Academie St. Joost in Den Bosch. In de vier jaar dat hij daar zat veranderde er veel. Van het schilderen

en tekenen stapte hij over naar het ruimtelijke werk. Na het afstuderen koos hij dan ook rigoureuus voor het kunstenaarschap. Bij het afstuderen kreeg hij een stipendium om hem op gang te helpen.

Sinds 2010 woont en werkt Bram in Berlijn. Hij heeft er zijn plek gevonden. Het is een stad waarin veel verandert. Overal wordt er gerenoveerd en de stad is een bron van inspiratie.

Bram Braam in atelier

Berlijn

Van de stad Berlijn wordt wel gezegd dat het lijkt op het Amsterdam van de jaren zestig. De rommeligheid en rauwheid spreken hem persoonlijk erg aan. Zeker vergeleken met het aangeharkte Nederland. Er hangt nog steeds het gevoel dat alles mogelijk is. Deze rauwheid is terug te zien in zijn werk.

Bram heeft in het verleden projecten gedaan in Leipzig, in Nederland en in de Schotse stad Cumbernauld. Hij werkte in vervallen en verlaten fabrieksgebouwen, aan een land-art project en een project over het falen van de modernistische utopische stad Cumbernauld, gebouwd in de jaren 60. Uiteenlopende projecten die alle inhaken op de grillige kant van de maakbaarheid van onze omgeving. Hij vindt het belangrijk dat je als kunstenaar werk maakt dat dicht bij je ligt. Hij woont nu al ruim 7 jaar in Berlijn en zodoende ligt de focus van zijn meest recente werk dan ook op deze stad. Een stad met grote contrasten die zijn terug te vinden in de architectuur en waar ook gentrificatie er voor zorgt dat Berlijn in een razend tempo verandert.

Mijn werk bevindt zich op de grens tussen abstracte vormen en een narratief

"Binnen mijn werk reflecteer ik op deze ontwikkelingen. Mijn werk bevindt zich op de grens tussen abstracte vormen en een narratief. Ik plaats rauwe oppervlaktes tegenover glimmend glossy plexiglas. Ik ben gefascineerd door de vele verschillende realiteiten waarmee wij te maken hebben. Zowel in de publieke ruimte als op social media, de reclamewereld, glossy fashion magazines enzovoort. De schijnrealiteit van bijvoorbeeld de glossy glamour wereld of een facebook profiel staat in schril contrast met als je naar buiten gaat en een zwerfver op straat ziet liggen. In een metropool als Berlijn komen al deze dingen tezamen, rijk en arm, nieuwbouw en vervallen gebouwen, de glossy glamour wereld en de rauwe straat realiteit. Het zijn contrasten waarmee ik speel en die ik naast elkaar zet. Of ik laat ze samen vloeien als in een symbiose van verschillende werelden waardoor ze elkaar kunnen versterken of juist afsteken tegen elkaar."

Vervagende grenzen

Hij is gefascineerd door de grenzen waar deze realiteiten vervagen. Is wat we zien ook echt zo? Wat is authentiek, wat is gereconstrueerd of gescript? Ook in een wereld waarin fake news mede onze kijk op dingen kan beïnvloeden. Hij is geïnteresseerd in het werk van de filosoof Jean Baudrillard (1929 - 2007) en diens ideeën over de hyperrealiteit. Met deze term verwijst Baudrillard naar een nagemaakte, verbeterde versie van de alledaagse werkelijkheid waarin realiteit en illusie nauwelijks nog van elkaar te onderscheiden zijn.

Een fysiek voorbeeld hier van is de herbouw van het Stadtschloss, Op de plaats waar eens het Stadtschloss van de keizer van Duitsland stond, bouwden de communisten in de jaren vijftig het Palast der Republik. Na de hereniging werd dat bouwwerk afgebroken en wil men nu het oude keizerlijke slot herbouwen aan de hand van tekeningen en foto's.

Aan de binnenkant is het een hyper modern gebouw en aan de buitenkant ziet het er uit als het oude Stadtschloss. Er is veel commotie geweest over dit megalomane project in het centrum van Berlijn.

A finite slice of infinite space, 2017, diverse materialen, 66 x 66 x 6,5 cm, courtesy, Frank Taal

A finite slice of infinite space 6, 2015, diverse materialen, 136 x 136 x 6,5 cm

Neukölln conglomeration, year, 90 x 130 cm, 2017, courtesy Frank Taal gallery

Endless possibilities, hout, steen, staal, licht, 2017, 98 x 25 x 215 cm
Fotografie Peter Cox, courtesy, Frank Taal gallery

Does coincidence really exist, diverse materialen, 2017, 90 x 90 x 250 cm
Fotografie Peter Cox, courtesy, Frank Taal gallery

Artefact, diverse materialen, 2017, 37 x 44 x 5, Frank Taal gallery

(un)control, wood, plexiglass, plastic, lashing strap, 2016, 122 x 34 x 5 cm, courtesy Frank Taal gallery

Het wist op een bepaalde manier het verleden uit als of er nooit een communistisch gebouw heeft gestaan in de tussentijd.

"Ik reageer op een abstracte manier op dit soort ontwikkelingen. In een aantal installaties heb ik stenen gebruikt die ik voor de helft heb door gezaagd. Van één van de helften heb ik een digitale scan gemaakt en daar een exacte copie in fluor oranje van uitgeprint en weer aan de andere helft gemonteerd. Op een symbolische wijze reflecteer ik hier op het begrip van de hyperrealiteit en creëer zo een meer flitsende versie van de werkelijkheid "better than the real thing" Waarbij ook het begrip natuur en cultuur en de maakbaarheid hiervan in een ander daglicht wordt gezet."

Doorleefd materiaal

In Berlijn is hij constant op zoek naar materialen, containers die aan de straat staan met bouwafval, oude deuren of raamkozijnen. Hij neemt niet willekeurig alles mee maar is op zoek naar een specifieke tactiliteit. Als hij iets ziet, rijdt hij er met de auto of met zijn fietskar langs om het op te halen. Het moeten gebruikte stukken hout zijn waarin de tand des tijds is terug te zien. Hij gebruikt deze materialen in zijn wand assemblages die ook op een bepaalde manier de schoonheid van het verval kunnen laten zien.

Voor een kolossaal wandobject "You and me" heeft hij oppervlaktes gebruikt die hij door de jaren heen verzameld heeft. Platen hout, stukken meubels waar in de bevolking van Berlijn zijn sporen heeft nagelaten zo als Graffiti en tekeningen. Zo laat hij een abstract stadsportret zien van de stad Berlijn geassembleerd door hem maar met de ingrepen van de bewoners.

Het fascineert hem dat de bevolking op een bepaalde manier invloed uitoefent op zijn directe omgeving. Enerzijds kun je er naar kijken als vandalisme, anderzijds is het ook het toe-eigenen van de openbare ruimte, net als guerrilla gardening of Street art.

Poëzie in materialiteit

"Ik maak in Berlijn veel foto's waarbij er op onvoorziene manieren kunstzinnige referenties ontstaan in het landschap. Soms gebruik ik deze toevalligheden in mijn sculpturen en speel ik met het begrip van iets dat per ongeluk is ontstaan of iets dat totaal geconstrueerd is. Zo heb ik een gele buis die op veel bouwplaatsen in de stad te zien is

afgegoten met beton waarna ik de buis voor een groot gedeelte weg haalde. Als je de sculptuur in eerste instantie ziet lijkt het een gewone grijze buis, maar bij nadere inspectie blijkt het massief beton te zijn en verandert dit alledaagse object van een open volume naar een massieve sculptuur. Er boven hangt een neon licht waarbij de vorm van een kabel is nagemaakt en zodoende ook speelt met een omzetting van een willekeurige spontane vorm in een vaststaande figuur van neon. Hierbij moet ik ook als kunstenaar los laten hoe dit uiteindelijk weer wordt vertaald door degene die de neonfiguur fabriceert.

Hij kijkt als kunstenaar op een andere manier naar de stad dan een gemiddelde persoon en zie ook de poëzie in alledaagse taferelen. In mijn serie sculpturen in de Cacao Fabriek in Helmond heb ik met veel straat meubilair gewerkt waarbij ik soms met een minimale ingreep het object op een andere manier benader. Door deze kleine aanpassing wordt het poëzie, poëzie in materialiteit."

Bram maakt werk dat in de huidige tijdgeest past. Hij slaagt erin om van zijn werk rond te komen. Er zijn verschillende galeriën die zijn werk willen exposeren en hij wordt ook regelmatig gevraagd om in projectvorm te werken. In Nederland wordt hij vertegenwoordigd door de Frank Taal gallery.

Meer informatie over het werk van Bram Braam:
<http://www.brambraam.com>

The immateriality within the effects of time 2017 steel, plexiglass, paint, Frank Taal gallery

Minimal Tendency, Cacao Fabriek, Fotografie Peter Cox, courtesy, Frank Taal Gallery